

Michał Łach **Od nauki polskiego języka migowego do tłumaczenia – kompetencje językowe a kompetencje tłumaczeniowe**

Calle Lourdes (2012). Sign Language Interpreter Training Programs, efsli 2012, <http://efsli.org/efsliblu/wp-content/uploads/2012/09/R1101-The--right-to-sign-language-interpreting-services-when-working-or--studying-abroad.pdf> (dostęp: 15.07.2024).

Cokely Dennis (2005). "Shifting Positionality: A Critical Examination of the Turning Point in the Relationship of Interpreters and the Deaf Community", [w:] M. Marschark, R. Peterson, E.A. Winston (red.), Sign language interpreting and interpreter education: Directions for Research and Practice. New York: Oxford University Press, s. 208-234.

Darden Viki, Ott Emily K., Trine Erin, Hewlett Sarah (2015). "Fostering participation and collaboration in online education: A self-study of two cohorts", [w:] S. Ehrlich, J. Napier (red.), Interpreter education in the digital age: Innovation, access, and change. Washington, DC: Gallaudet University Press, s. 266-294. <https://doi.org/10.2307/j.ctv2rcnmhs.16>

Dąbska-Prokop Urszula (2000). "Kompetencje tłumacza", [w:] U. Dąbska-Prokop (red.), Mała encyklopedia przekładoznawstwa. Częstochowa: Wydawnictwo WSJOE Educator, s. 109-111.

Fant Lou (1990). Silver Threads: A Personal Look at the First Twenty Five Years of the Registry of Interpreters for the Deaf. Silver Spring, MD: RID Publications.

Godfrey Lisa (2011). "Characteristics of Effective Interpreter Education Programs in the United States". International Journal of Interpreter Education, 3(1), s. 88-105.

Hammer Annemiek, Bogarde Beppie Van den (2017). "Sign language interpreting education. Reflections on interpersonal skills". Benjamins Translation Library, 138, s. 63-81. <https://doi.org/10.1075/btl.138.03ham>

Kalata-Zawłocka Aleksandra (2017). Społeczne i językowe konteksty tłumaczenia języka migowego w Polsce. Warszawa: Wydawnictwo Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego.

Kalata-Zawłocka Aleksandra (2019). "Dlaczego tłumaczom języka migowego łatwiej tłumaczy się z języka A na język B?". Między Oryginałem a Przekładem, 1(43), s. 97-117. <https://doi.org/10.12797/MOaP.25.2019.43.06>

Kalata-Zawłocka Aleksandra (2021a). "Głusi i tłumacze PJM o tłumaczeniu języka migowego w Polsce kiedyś i dziś". Między Oryginałem a Przekładem, 4(54), s. 63-84. <https://doi.org/10.12797/MOaP.27.2021.54.04>

Kalata-Zawłocka Aleksandra (red.) (2021b). Tłumacz języka migowego. Kim był? Kim jest? Kim będzie? Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323554356>

Kalata-Zawłocka Aleksandra, Sipowicz Magdalena (2010). NIEPRAWDA, ŻE: aby być tłumaczem wystarczy znać język, <https://stpjm.org.pl/pl/dla--tlumaczy/mity-na-temat-tlumaczenia/nieprawda-ze-aby-byc-tlumaczem-wystarczy-znac-jezyk/> (dostęp: 15.07.2024).

Kalata-Zawłocka Aleksandra, Skalska Kamila, Marganec Bartosz (2024). Raport wyników "Spisu Powszechnego Tłumaczek i Tłumaczy Języka Migowego", <https://stpjm.org.pl/pl/raport-wynikow-spisu-powszechnego/> (dostęp: 7.10.2024).

Leeson Lorraine (2011). "'Mark my words': The linguistic, social, and political significance of the assessment of signed language interpreters". Benjamins Translation Library, 99, s. 153-176.
<https://doi.org/10.1075/btl.99.10lee>

Małgorzewicz Anna (2014). "Językowe i niejęzykowe kompetencje tłumacza. Próba zdefiniowania celów translodydaktyki akademickiej". Lingwistyka Stosowana, 11, s. 1-10.

Napier Jemina (2011). "'It's not what they say but the way they say it'. A content analysis of interpreter and consumer perceptions towards signed language interpreting in Australia". International Journal of the Sociology of Language, 207, s. 59-87.
<https://doi.org/10.1515/ijsl.2011.003>

Shaw Sherry, Gail Hughes (2006). "Essential characteristics of sign language interpreting students. Perspectives of student and faculty". Interpreting, 8(2), s. 195-221.
<https://doi.org/10.1075/intp.8.2.05sha>

Aleksandra Kalata-Zawłocka, Leon Żółty Porównanie programów studiów wyższych kształcących tłumaczy języków migowych w krajach UE i EFTA

Cokely Dennis (2005). "Shifting positionality: A critical examination of the turning point in the relationship of interpreters and the deaf community", [w:] M. Marschark, R. Peterson, E. Winston (red.), Sign Language Interpreting and Interpreter Education: Directions for Research and Practice. New York: Oxford University Press, s. 208-234.

Fant Lou (1990). Silver threads. A Personal Look at the First Twenty-five Years of the Registry of Interpreters for the Deaf. Silver Spring, MD: RID Publications.

Godfrey Lisa (2011). "Characteristics of Effective Interpreter Education Programs in the United States". International Journal of Interpreter Education, 3(1), s. 88-105.

Grbić Nadja (2009). "Sign Language Interpreter Training in Austria: An Integrated Approach", [w:] J. Napier (red.), International Perspectives on Sign Language Interpreter Education. Washington, DC: Gallaudet University Press, s. 3-14. <https://doi.org/10.2307/j.ctv2rcnfsh.5>

Halliday Michael Alexander Kirkwood (1994). An introduction to functional grammar. London: Edward Arnold.

Humphrey Janice H. (2000). "Portfolios: One answer to the challenge of assessment and the 'readiness to work' gap", [w:] C. Roy (red.), Innovative practices for teaching sign language interpreters. Washington, DC: Gallaudet University Press, s. 153-176.
<https://doi.org/10.2307/j.ctv2rcng66.11>

Ingram Robert M. (1978). "Sign language interpretation and general theories", [w:] D. Gerver, H.W. Sinaiko (red.), Language Interpretation and Communication. Nato Conference Series III. New York: Plenum Press, s. 109-118. https://doi.org/10.1007/978-1-4615-9077-4_11

Kalata-Zawłocka Aleksandra (2017). Społeczne i językowe konteksty tłumaczenia języka migowego w Polsce. Warszawa: Wydawnictwo Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego.

Kalata-Zawłocka Aleksandra, Koziol Michał (w druku). "A Professional Paradox: the (Un)equal Balance of the Rights and Duties of Signed Language Interpreters in Poland", [w:] M. Hatzopoulou (red.),

Rights. Right? - Proceedings of the 30th efsli conference, 16th-17th September, Thessaloniki, 2023 (w druku).

Metzger Melanie, Cagle Keith M., Hunt Danielle I.J. (2019). "Using sign language to teach sign language interpreters", [w:] R.S. Rosen (red.), The Routledge Handbook of Sign Language Pedagogy. London: Routledge, s. 307-319. <https://doi.org/10.4324/9781315406824-22>

Napier Jemina (2002). "University Interpreting: Linguistic Issues for Consideration". Journal of Deaf Studies and Deaf Education, 7(4), s. 281-301. <https://doi.org/10.1093/deafed/7.4.281>

Napier Jemina (2004). "Sign Language Interpreter Training, Testing, and Accreditation: An International Comparison". American Annals of the Deaf, 149(4), s. 350-359. <https://doi.org/10.1353/aad.2005.0007>

Napier Jemina (2006). "Educating Signed Language Interpreters in Australia: A Blended Approach", [w:] C. Roy (red.), New Approaches to Interpreter Education. Washington, DC: Gallaudet University Press, s. 67-103. <https://doi.org/10.2307/j.ctv2rh286b.8>

Napier Jemina (red.) (2009). International Perspectives on Sign Language Interpreter Education. Washington, DC: Gallaudet University Press. <https://doi.org/10.2307/j.ctv2rcnfsh>

Russell Debra, Shaw Risa, Malcolm Karen (2010). "Effective Strategies for Teaching Consecutive Interpreting". International Journal of Interpreter Education, 2(1), s. 111-119.

Sawyer David B. (2004). Fundamental Aspects of Interpreter Education: Curriculum and Assessment. Amsterdam: John Benjamins. <https://doi.org/10.1075/btl.47>

Shaw Risa, Collins Steven D., Metzger Melanie (2006). "MA to BA: A Quest for Distinguishing Between Undergraduate and Graduate Interpreter Education, Bachelor of Arts in Interpretation Curriculum at Gallaudet University", [w:] C. Roy (red.), New Approaches to Interpreter Education. Washington, DC: Gallaudet University Press, s. 1-21. <https://doi.org/10.2307/j.ctv2rh286b.5>

Treviño Rafael T. (2024). "Standardization Within and Differentiation Between Undergraduate Sign Language Interpreter Education Levels: Admission Criteria, Courses, and Learning Outcomes", niepublikowana rozprawa doktorska, Gallaudet University.

Winston Elisabeth A. (2005). "Designing a curriculum for American Sign Language/English interpreting educators", [w:] M. Marschark, R. Peterson, E.A. Winston (red.), Sign Language Interpreting and Interpreter Education: Directions for Research and Practice. New York: Oxford University Press, s. 208-234. <https://doi.org/10.1093/acprof/9780195176940.003.0009>

Wit Maya de (2020). A Comprehensive Guide to Sign Language Interpreting in Europe, 2020 edition. Self-published, CreateSpace, Baarn, M. de Wit.

Witter-Merithew Anna, Johnson Leilani (2004). "Market Disorder Within the Field of Sign Language Interpreting: Professionalization Implications". Journal of Interpretation, 14 (1) s. 19-56.

Agata Czyżewska, Karolina Gdańska, Zofia Knapik Trudności i czynniki wspierające u progu kariery tłumaczeniowej z perspektywy początkujących tłumaczy polskiego języka migowego

Adam Robert, Stone Christopher A., Collins Steven D., Metzger Melanie (2014). Deaf Interpreters at Work: International Insights. Washington, DC: Gallaudet University Press.

<https://doi.org/10.2307/j.ctv2t5xgm8>

Ahsan Dorota, Bezubik Małgorzata (2021). "Work-life balance, czyli jak się nie wypalić w pracy tłumacza", [w:] A. Kalata-Zawłocka (red.), Tłumacz języka migowego. Kim był? Kim jest? Kim będzie? Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, s. 139-145.

<https://doi.org/10.31338/uw.9788323554356.pp.139-145>

Braun Virginia, Clarke Victoria (2006). "Using thematic analysis in psychology". Qualitative Research In Psychology, 3(2), s. 77-101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>

Kalata-Zawłocka Aleksandra (2019). "Dlaczego tłumaczom języka migowego łatwiej tłumaczy się z języka A na język B?". Między Oryginałem a Przekładem, 1(43), s. 97-117.

<https://doi.org/10.12797/MOaP.25.2019.43.06>

Kalata-Zawłocka Aleksandra (2021). "Głusi i tłumacze PJM o tłumaczeniu języka migowego w Polsce kiedyś i dziś". Między Oryginałem a Przekładem, 4(54), s. 63-84.

<https://doi.org/10.12797/MOaP.27.2021.54.04>

Meadows Stephanie (2013). Real-world Shock: Transition Shock and its Effect on New Interpreters of American Sign Language and English, niepublikowana praca magisterska, Western Oregon University.

Pollard Robert, Dean Robyn, Samar Vincent, Knigga Leslie, Taylor Tiffany (2021). "Cortisol dysregulation among American Sign Language interpreters in different work settings: Confirmation of occupational health risks". Interpreting and Society, 1(1), s. 28-50.

<https://doi.org/10.1177/27523810211036238>

Shaw Sherry, Grbić Nadia, Franklin Kathy (2004). "Applying language skills to interpretation. Student perspectives from signed and spoken language programs". Interpreting, 6(1), s. 69-100.

<https://doi.org/10.1075/intp.6.1.06sha>

Yusuph Semunyu Fatuma, Rushahu Bernadetha (2023). "Challenges and coping mechanisms in sign language interpretation at the University of Dar es Salaam". Papers in Education and Development, 41(1), s. 127-142.

Weronika Szymańska-Gątarek, Daniel Kotowski Tłumacz jako sojusznik w środowisku Głuchych – otwarcie dyskusji

Baker-Shenk Charlotte (1986). "Characteristics of Oppressed and Oppressor Peoples: Their effect on the interpreting context", [w:] M. McIntire (red.), Interpreting: The art of cross-cultural mediation. Proceedings of the Ninth National Convention of the Registry of Interpreters for the Deaf. SilverSpring, MD: RID Publications, s. 43-53.

Bauman H-Dirksen L. (2004). "Audism: Exploring the Metaphysics of Oppression". *Journal of Deaf Studies and Deaf Education*, 9(2), s. 239-246, <http://www.jstor.org/stable/42658711> (dostęp: 20.10.2024). <https://doi.org/10.1093/deafed/enh025>

Cokely Dennis (2005). "Shifting Positionality: A Critical Examination of the Turning Point in the Relationship of Interpreters and the Deaf Community", [w:] M. Marschark, R. Peterson, E.A. Winston (red.), *Sign Language Interpreting and Interpreter Education: Directions for Research and Practice*. New York: Oxford University Press, s. 3-28.

Derrida Jacques (1997). *Głos i fenomen*, przeł. B. Banasiak. Warszawa: Wydawnictwo KR.

Goffman Erving (2005). *Piętno. Rozważania o zranionej tożsamości*, przeł. J. Tokarska-Bakir, A. Dzierżyńska. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.

Imiołczyk Barbara (red.) (2020). *Osoby Głuche w Polsce 2020. Wyzwania i Rekomendacje*. Praca zbiorowa Komisji Ekspertów ds. Osób Głuchych. Warszawa, s. 42-45.
<https://warszawa.krytykapolityczna.pl/dzialanie/pogram-solidarnosciowy/poradnik-sojuszniczy/> (dostęp: 10.04.2024).

Kotowski Daniel. Tłumacz języka migowego - perspektywa Głuchych,
<https://www.youtube.com/watch?v=VXBB9j8JDoE&list=PLXhX8qiCg--exE6xX0qrsVfcoJ4QCh6-0C&index=7> (dostęp: 10.04.2024).

Kalata-Zawłocka Aleksandra (2017). *Społeczne i językowe konteksty tłumaczenia języka migowego w Polsce*. Warszawa: Wydawnictwo Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego.

Kalata-Zawłocka Aleksandra (2021). "Głusi i tłumacze PJM o tłumaczeniu języka migowego w Polsce kiedyś i dziś". *Między Oryginałem a Przekładem*, 4(54), s. 63-84.
<https://doi.org/10.12797/MOaP.27.2021.54.04>

Kalata-Zawłocka Aleksandra, Łacheta Joanna (2012). "Profesjonalny tłumacz języka migowego - a kto to taki?", [w:] M. Guławska-Gawkowska, K. Hejwowski, A. Szczęsny (red.), *Tłumacz: sługa, pośrednik, twórca?* Warszawa: Instytut Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Warszawskiego, s. 223-233.

Lane Harlan (1996). *Maska dobroczynności: deprecjacja społeczności głuchych*, przeł. T. Gałkowski, J. Kobosko. Warszawa: Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne.

Leniarska Tosia, Suh Lisa (2020). "Poradnik Sojuszniczy". *Krytyka Polityczna*, Warszawa.

Napier Jemina (2011). "'It's not what they say but the way they say it'. A content analysis of interpreter and consumer perceptions towards signed language interpreting in Australia". *International Journal of the Sociology of Language*, 207, s. 59-87.
<https://doi.org/10.1515/ijsl.2011.003>

"Nie jesteśmy sami_e - sojusznictwo naszą mocą", https://zywabibliotekapolska.pl/nie-jestesmy-sami_e-sojusznictwo-nasza-moca/ (dostęp: 10.04.2024).

O'Brien Dai, Hodge Gabrielle, Gulamani Sannah, Rowley Katherine, Adam Robert, Emery Steve, Walker John (2023). "Deaf academics' perceptions of 'trust' in relationships with signed language interpreters". *Translation & Interpreting*, 15(2), s. 25-42.
<https://doi.org/10.12807/ti.115202.2023.a02>

"Osoby głuche w Polsce 2020. Wyzwania i rekomendacje. Raport komisji ekspertów ds. osób głuchych", <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/osoby--gluche-w-polsce-2020-wyzwania-i-rekomendacje> (dostęp: 18.04.2024).

Robinson Octavian (2022). "Puppets, Jesters, Memes, and Benevolence Porn: The Spectacle of Access". *Przegląd Kulturoznawczy*, 3(53), s. 329-344.
<https://doi.org/10.4467/20843860PK.22.024.16613>

Sacks Oliver (1998). *Zobaczyć głos. Podróż do świata ciszy*, przeł. A. Małaczyński. Poznań: Zysk i S-ka.

Sheneman Naomi (2018). "Your name what? You from where?", [w:] T.K. Holcomb, D.H. Smith (red.), *Deaf Eyes on Interpreting*. Washington, DC: Gallaudet University Press, s. 269-280.
<https://doi.org/10.2307/j.ctv2rh28rm.26>

Turner Jonathan H. (2004). *Struktura teorii socjologicznej*, przeł. M. Bucholc i in. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Wit Maya de, Sluis Irma (2014). "Sign language interpreter quality: the perspective of deaf sign language users in the Netherlands". *The Interpreter's Newsletter*, 19, s. 63-85.

Wolfenden David (2023). *Metoda "reflective practice" w pracy tłumacza*,
<https://fb.watch/rETQ8e8UmB/> (dostęp: 18.04.2024).

Young Alys, Oram Rosemary, Napier Jemina (2019). "Hearing people perceiving deaf people through sign language interpreters at work: On the loss of self through interpreted communication". *Journal of Applied Communication Research*, 47(1), s. 90-110.
<https://doi.org/10.1080/00909882.2019.1574018>

Zajkowska Monika (2014). "Swoi, gdy polscy. Inni, gdy głusi. Praktyki kolonizatorskie wobec głuchych w Polsce". *Przegląd Humanistyczny*, 5(446), s. 97-105.

Aleksandra Kalata-Zawłocka Jeśli nie uda Ci się przygotować, przygotuj się, że Ci się nie uda

Ahsan Dorota, Bezubik Małgorzata (2021). "Work-life balance, czyli jak się nie wypalić w pracy tłumacza", [w:] A. Kalata-Zawłocka (red.), *Tłumacz języka migowego. Kim był? Kim jest? Kim będzie?* Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, s. 139-145.
<https://doi.org/10.31338/uw.9788323554356.pp.139-145>

Alikina Elena V., Shvetsova Yuliya O. (2011). "Обучение будущих переводчиков методике предварительной подготовки к ситуации устного последовательного перевода" [Teaching the preliminary preparation methods for the situation of consecutive interpretation to students--interpreters]. *Siberian Pedagogical Journal*, 12, s. 93-100.

Anderson Linda (1979/1994). *Simultaneous Interpretation: Contextual and Translation Aspects*, niepublikowana praca magisterska, Concordia University, Montreal,
<https://spectrum.library.concordia.ca/id/eprint/5/> (dostęp: 20.07.2024).

Bar-Tzur David (2004). "Team interpreting", <https://theinterpretersfriend.com/misc/team-terp.html> (dostęp: 20.07.2024).

Biernacka Agnieszka (2014). *Tłumacz w rozprawie sądowej*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe IKS UW.

Chan Pro-yun, Chen Tze-wei (2023). "Conference Preparation From the Perspective of Naturalistic Decision-Making - An Expertise Approach". *Compilation and Translation Review*, 16(1), s. 173-220.

Dąbska-Prokop Urszula (2000). "Kompetencje tłumacza", [w:] U. Dąbska-Prokop (red.), *Mała encyklopedia przekładoznawstwa*. Częstochowa: Wydawnictwo WSJO Educator, s. 109-110.

Díaz-Galaz Stephanie (2011). "The effect of previous preparation in simultaneous interpreting: Preliminary results". *Across Languages and Cultures*, 12(2), s. 173-191.
<https://doi.org/10.1556/Acr.12.2011.2.3>

Díaz-Galaz Stephanie, Presentación Padilla, Bajo Maria T. (2015). "The role of advance preparation in simultaneous interpreting. A comparison of professional interpreters and interpreting students". *Interpreting*, 17(1), s. 1-25. <https://doi.org/10.1075/intp.17.1.01dia>

Donovan Clare (2001). "Interpretation of technical conferences". *Conference Interpretation and Translation*, 3(7), s. 7-29.

Gasek Bogumił (2015). "Przygotowanie - wiedza", [w:] A. Chmiel, P. Janikowski (red.), *Dydaktyka tłumaczenia ustnego*. Katowice: Stowarzyszenie Inicjatyw Wydawniczych, s. 60-80.

Gile Daniel (2002). "The interpreter's preparation for technical conferences: Methodological questions in investigating the topic". *Conference Interpretation and Translation*, 4(2), s. 7-27.

Gile Daniel (2009). *Basic concepts and models for interpreters and translator training* (wyd. popr.). Amsterdam: John Benjamins. <https://doi.org/10.1075/btl.8>

Groot Anette M.B. de (2011). *Language and cognition in bilinguals and multilinguals: An introduction*. New York: Psychology Press.

Herbert Jean (1952). *The interpreter's handbook: How to become a conference interpreter* (2 edycja). Geneve: Georg.

Herbert Jean (1978). "How conference interpretation grew", [w:] D. Gerver, H.W. Sinaiko (red.), *Language Interpretation and Communication*. Nato Conference Series III. New York: Plenum Press, s. 5-10. https://doi.org/10.1007/978-1-4615-9077-4_2

Hoza Jack (2010). *Team interpreting as collaboration and interdependence*. Alexandria, VA: RID Press.

Kalata-Zawłocka Aleksandra (2017). *Spółeczne i językowe konteksty tłumaczenia języka migowego w Polsce*. Warszawa: Wydawnictwo Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego.

Kalata-Zawłocka Aleksandra (2019). "Dlaczego tłumaczom języka migowego łatwiej tłumaczy się z języka A na język B?". *Między Oryginałem a Przekładem*, 1(43), s. 97-117.
<https://doi.org/10.12797/MOaP.25.2019.43.06>

Kalata-Zawłocka Aleksandra (2024). "Preparation for interpreting in TV settings: Strategies employed by signed language interpreters across Europe", [w:] A. Biernacka, W. Figiel (red.), *New Insights into Interpreting Studies. Technology, Society and Access*. Berlin: Peter Lang, s. 115-139.

Kielar Barbara (1981). "Nauczanie tłumaczenia w zakresie języka specjalistycznego", [w:] F. Grucza (red.), *Glottodydaktyka a translatoryka*. (Materiały z IV Symposium zorganizowanego przez Instytut

Lingwistyki Stosowanej UW, Jachranka 3-5 listopada 1976 r.). Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, s. 111-125.

Lamberger-Felber Heike (2001). "Text-oriented research into interpreting". *Hermes - Journal of Language and Communication in Business*, 26, s. 39-64. <https://doi.org/10.7146/hjlc.v14i26.25638>

Lamberger-Felber Heike (2003). "Performance variability among conference interpreters: Examples from a case study", [w:] A. Collados Ais, M. Fernández-Sánchez, D. Gile (red.), *La evaluación de la calidad en interpretación: Investigación*. Granada: Editorial Comares, s. 147-168.

Leeson Lorraine (2005). "Making the effort in simultaneous interpreting: Some considerations for signed language interpreters", [w:] T. Janzen (red.), *Topics in Signed Language Interpreting: Theory and Practice*. Amsterdam: John Benjamins, s. 5-68. <https://doi.org/10.1075/btl.63.07lee>

Lipiński Krzysztof (2004). *Mity przekładoznawstwa*. Kraków: Egis.

Luccarelli Luigi (2006). "Conference Preparation: Considerations and a Course Proposal". *Conference Interpretation and Translation*, 8(1), s. 3-26.

Mathers Carla (1999). "Preparation: More than Just a Good Idea". *RID Views*, 16(8), Aug./Sept.

Monacelli Claudia (1999). "A 'Personal' Touch to Interpreter Training". *The ATA Chronicle*, 38(11), s. 29-33. <https://doi.org/10.1002/pfi.4140381007>

Moser Barbara (1978). "Simultaneous interpretation: A hypothetical model and its practical application", [w:] D. Gerver, H.W. Sinaiko (red.), *Language interpretation and communication*. New York: Plenum Press, s. 353-367. https://doi.org/10.1007/978-1-4615-9077-4_31

Moser-Mercer Barbara (1992). "Terminology documentation in conference interpretation". *Terminologie et Traduction*, 2(3), s. 285-303.

Moser-Mercer Barbara (2003). "Remote Interpreting: Assessment of Human Factors and Performance Parameters", https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=en&user=xo6Hqw8AAAAJ&citation_for_view=xo6Hqw8AAAAJ:WF5omc3nYNoC (dostęp: 20.07.2024).

Moser-Mercer Barbara, Künzli Alexander, Korac Marina (1998). "Prolonged turns in interpreting: Effects on quality, physiological and psychological stress (Pilot study)". *Interpreting*, 3(1), s. 47-64. <https://doi.org/10.1075/intp.3.1.03mos>

Napier Jemina (2005). *Sign language interpreting. Linguistic coping strategies*. Coleford: Douglas McLean.

Nelson Tamar (2014). "Preparation methods of American Sign Language-English interpreters: Effectiveness and perceptions", [w:] D.I.J. Hunt, S. Hafer (red.), *Biennial Conference - Our Roots: The Essence of Our Future Conference Proceedings*. Conference of Interpreter Trainers, s. 210-253.

Nicodemus Brenda, Swabey Laurie, Taylor Marty M. (2014). "Preparation strategies used by American Sign Language-English interpreters to render President Barack Obama's inaugural address". *The Interpreters' Newsletter*, 19, s. 27-44.

Pöhhacker Franz (2011). "Researching TV Interpreting: Selected Studies of US Presidential Material". *The Interpreters' Newsletter*, 16, s. 21-36.

- Russell Debra (2005). "Consecutive and simultaneous interpreting", [w:] T. Janzen (red.), Topics in signed language interpreting. Amsterdam: John Benjamins, s. 135-164.
<https://doi.org/10.1075/btl.63.10rus>
- Scaglioni Giulia (2013). "Simultaneous interpreting from German into Italian: The importance of preparation on a selection of cultural items". The Interpreter's Newsletter, 18, s. 81-103.
- Seleskovitch Danica (1976). "Interpretation: A psychological approach to translating", [w:] R.W. Brislin (red.), Translation: Applications and research. New York: Garner Press, s. 92-116.
- Seleskovitch Danica (1978). "Language and cognition", [w:] D. Gerver, H.W. Sinaiko (red.), Language Interpretation and Communication. Nato Conference Series III. New York: Plenum Press, s. 5-10.
- Setton Robin (1999). Simultaneous interpretation: A cognitive-pragmatic analysis. Amsterdam: John Benjamins. <https://doi.org/10.1075/btl.28>
- Setton Robin, Dawrant Andrew (2016). Conference interpreting: A complete course. Amsterdam: John Benjamins. <https://doi.org/10.1075/btl.120>
- Stern Ludmila, Liu Xin (2019). "Interpreting studies", [w:] S. Laviosa, M. González-Davies (red.), The Routledge Handbook of Translation and Education. London: Routledge, s. 226-244.
<https://doi.org/10.4324/9780367854850-15>
- Stoll Christoph (2009). Jenseits simultanfähiger Terminologiesysteme. Trier: WVT Wissenschaftlicher Verlag.
- Stone Christopher (2009). Toward a Deaf Translation Norm. Washington, DC: Gallaudet University Press. <https://doi.org/10.2307/j.ctv2rcng24>
- Strekalovskaya Yulia O. (2020). "Preparation for Interpretation: Training vs Professional Practice", [w:] N.L. Amiryanovna (red.), Word, Utterance, Text: Cognitive, Pragmatic and Cultural Aspects, vol. 86: European Proceedings of Social and Behavioural Sciences. London: European Publisher, s. 1367-1373. <https://doi.org/10.15405/epsbs.2020.08.158>
- Viaggio Sergio (1992). "Teaching Interpreters to Shut Up and Listen". The Interpreters' Newsletter, 4, s. 45-58.
- Włodarczak Aleksandra (2024). Tłumacz PJM w placówce medycznej. Przewodnik (w druku).
- Zhang Jiliang (2003). "Interpreting Preparation in Interpreting Context Strategies Problems". Chinese Science & Technology Translators Journal, 3, s. 13-17.
- Zhong Huimin (2016). "Experimental Research on the Influence of Subject Familiarity on Interpretation Quality". Foreign Language and Translation, 23(02), s. 63-70.

Anna Hummel Literatura niczym fizyka kwantowa, czyli o wszechświecie tłumaczenia literatury i poezji polskiej na język migowy

- Barańczak Stanisław (2004). Ocalone w tłumaczeniu. Szkice o warsztacie tłumacza poezji z dodatkiem małej antologii przekładów-problemów. Kraków: Wydawnictwo a5.
- Hejwowski Krzysztof (2006). Kognitywno-komunikacyjna teoria przekładu. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Kubaszczyk Joanna (2016). Faktura oryginału i przekładu. O przekładzie tekstów literackich. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Wojtasiewicz Olgierd (1992). Wstęp do teorii tłumaczenia. Warszawa: Tepis.

Teksty źródłowe

Brzechwa Jan (1985). Akademia Pana Kleksa. Warszawa: Czytelnik.

Camus Albert (2012). Dżuma, przeł. J. Guze. Warszawa: PIW.

Nowakowski Marek (1990). „Opowieść taksówkarza”, [w:] Raport o stanie wojennym. Białystok: Zakłady Wydawnicze Versus.

Tokarczuk Olga (2007). „Profesor Andrews w Warszawie”, [w:] Gra na wielu bębenkach. Kraków: Wydawnictwo Literackie.

Tokarczuk Olga (2009). Prawiek i inne czasy. Kraków: Wydawnictwo Literackie.

Szyborska Wisława (2000a). „Kobiety Rubensa”, [w:] Wiersze wybrane. Warszawa: Wydawnictwo a5.

Szyborska Wisława (2000b). „Miniatura średniowieczna”, [w:] Wiersze wybrane. Warszawa: Wydawnictwo a5.

Kinga Chmielewska, Alicja Famulska Tłumaczenie polskiego języka migowego w teamie na przykładzie środowiska akademickiego

Auksztol Jerzy (kier.) (2021). Szkolnictwo wyższe i ich finanse w 2020 r., Warszawa, Gdańsk: Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Gdańsku.

Auksztol Jerzy (kier.) (2022). Szkolnictwo wyższe i ich finanse w 2021 r., Warszawa, Gdańsk: Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Gdańsku.

Auksztol Jerzy (kier.) (2023). Szkolnictwo wyższe i ich finanse w 2022 r., Warszawa, Gdańsk: Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Gdańsku.

Bartmiński Jerzy (2001). Współczesny język polski. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.

Campbell Linda, Rohan Meg J., Woodcock Kathryn (2008). "Academic and Educational Interpreting from the Other Side of the Classroom: Working with Deaf Academics", [w:] P.C. Hauser, K.L. Finch (red.), Deaf professionals and designated interpreters: A new paradigm. Washington, DC: Gallaudet University Press, s. 81-105. <https://doi.org/10.2307/j.ctv2rcnnxg.9>

Gile Daniel (2009). Basic concepts and models for interpreter and translator training. Amsterdam: John Benjamins. <https://doi.org/10.1075/btl.8>

Heyerick Isabelle, Vermeerbergen Myriam (2012). "Sign Language Interpreting in Educational Settings in Flanders, Belgium", [w:] L. Leeson, M. Vermeerbergen (red.), Working with the deaf community: Education, mental health and interpreting. Dublin: Interesource Group (Ireland) Limited, s. 117-132.

Hoza Jack (2010). Team interpreting as collaboration and interdependence. Alexandria, VA: RID Press.

Kalata-Zawłocka Aleksandra (2019). "Tłumaczenie w środowisku akademickim - trójstronna współpraca kluczem do sukcesu głuchego studenta", [w:] K. Hejwowski, K. Dębska, D. Urbanek (red.), Tłumaczenie wczoraj, dziś i jutro. Warszawa: Instytut Lingwistyki Stosowanej UW, s. 83-104.

Knox Shannon (2008). "Sign language interpreting in an academic setting: preparation strategies and considerations". A Journal of Social Anthropology and Cultural Studies, 3(1), s. 183-204.
<https://doi.org/10.11157/sites-vol3iss1id47>

Kushalnagar Raja S. (2015). "Distance between deaf viewers and interpreters. Journal on Technology and Persons with Disabilities", [w:] J. Santiago (red.), Annual International Technology and Persons with Disabilities Conference. Northridge: California State University, s. 246-256.

McKee Rachel L., McKee David (2000). "Name Signs and Identity in New Zealand Sign Language", [w:] M. Metzger (red.), Bilingualism and Identity in Deaf Communities. Washington, DC: Gallaudet University Press, s. 3-12. <https://doi.org/10.2307/ji.28174260.6>

Metzger Melanie, Earl Fleetwood (2004). "Educational Interpreting: Developing Standards of Practice", [w:] E.A. Winston, Educational Interpreting. How It Can Succeed. Washington, DC: Gallaudet University Press, s. 171-177. <https://doi.org/10.2307/j.ctv2rr3fvx.11>

Mindess Anna (2003). Reading Between the Signs: A Cultural Guide for Sign Language Interpreters. Boston, London: Intercultural Press.

Nicodemus Brenda, Taylor Marty M. (2014). "Deaf and Hearing Interpreting Team Preparation: A Study Using Conversation Analysis", [w:] R. Adam, C.A. Stone, S.D. Collins, M. Metzger (red.), Deaf Interpreters at Work International Insights. Washington, DC: Gallaudet University Press, s. 90-116.
<https://doi.org/10.2307/j.ctv2t5xgm8.10>

Patrie Carol (2000). Cognitive Processing Skills in English. San Diego: Dawn Sign Press.

Petite Christelle (2005). "Evidence of repair mechanisms in simultaneous interpreting: A corpus-base analysis". Interpreting, 7(1), s. 27-49. <https://doi.org/10.1075/intp.7.1.03pet>

RID (2007). Team interpreting,
https://drive.google.com/file/d/0B3DKvZMfIFLdVzZpaUtraW5xZG8/view?resourcekey=0-MzvKxpp1le1Dr7Vkm_7yVQ (dostęp: 20.07.2024).

Seleskovitch Danica (1978). Interpreting for International Conferences. Washington, DC: Pen and Booth.

Rutkowski Paweł, Talipska Małgorzata (2014). Kształcenie akademickie głuchych, [w:] M. Sak (red.), Edukacja głuchych. Warszawa: Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich, s. 82-89.

Talipska Małgorzata (2019). "Uczelnie wyższe a prawa komunikacyjne Głuchych w Polsce", [w:] M. Radajewski, R. Chęciński (red.), Nauka i szkolnictwo wyższe w przededniu wejścia w życie Ustawy 2.0. Tom II: Aspekty teoretyczne i ustrojowe. Poznań: Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, s. 375-390.

Kamila Skalska, Marta Jaroń **O technikaliach tłumaczenia**

Apley Mitch, Vavra Martin, Holtz Gerry. „Korzystanie z techniki blue box”. Serwis Adobe,
<https://www.adobe.com/pl/creativecloud/video/discover/how-to-use-green-screen.html> (dostęp: 22.06.2024).

Boote Alyson (2020). „A Guide to Remote Interpreting for Sign Language Interpreters”, https://alysonbootecom-my.sharepoint.com/:w:/g/personal/aly_alysomboote_com/EcFY_vsN3ChNktFXJePwtV8BGRmoi4Hupgj_Uy9duP2J7Q?rttime=eMY8KERL3Eg (dostęp: 22.06.2024).

DCAL (2020). Zespół Deafness Cognition and Language Research Centre. „Remote Working Guidelines”, <https://www.ucl.ac.uk/pals/research/deafness-cognition-and-language-dcal/dcal-resources/dcal-remote--working-guidelines> (dostęp: 22.06.2024).

Drozda Jerzy (2023). „Jak pracować z Green Screen? Przygotowanie planu filmowego”. Kanał YT: RobimyVideo. IT Media, <https://youtu.be/sR1pus8zMyQ> (dostęp: 22.06.2024).

FabLab Kamera Akcja! (2021). „Jak zbudować własne studio filmowe w domu? Profesor Patent: jak oświetlić plan filmowy?”. Kanał YT: Patent na szkołę, <https://www.youtube.com/watch?v=sg1EKltUDOW> (dostęp: 22.06.2024).

Hilton Tamber (2020). „Equipment Recommendations for Video Remote Interpreting/Remote Simultaneous Interpreting (VRI/RSI)”, https://static1.squarespace.com/static/5cd20252b10f253ba21f5eee/t/5ee23f1aa97a040cf70cf7e8/1591885594634/VRI_RSI+equipment+twopager+May+2020.pdfLinks%20to%20an%20external%20site (dostęp: 22.06.2024).

Kubik Krzysztof (2018). „Klatkaż w filmie – poznaj obowiązujące obecnie standardy”, <https://blog.cyfrowe.pl/klatkaz-w-filmie-poznaj-obowiazujace--obecnie-standardy/> (dostęp: 22.06.2024).

Mauldin Jana (2023). „Interpreting in Video Remote Settings”, Learning course by St. Catherine University, <https://noviceinterpreters.org/interpreting-in-video-remote-settings/> (dostęp: 22.06.2024).

Opracowanie NAD-DSA VRI Task Force (2016). „Minimum Standards for Video Remote Interpreting Services in Medical Settings”, <https://www.nad.org/about-us/position-statements/minimum-standards-for-video-remote-interpreting-services-in-medical-settings/> (dostęp: 22.06.2024).

Świderska-Noworyta Renata (2024). „Informacja o szkoleniu «Tłumaczenie z prompterem» organizowanym przez STPJM”, <https://www.facebook.com/reel/316891277824567> (dostęp: 22.06.2024).

Zoom Support (2024). „Using sign language interpretation in a meeting or webinar”, https://support.zoom.com/hc/pl/article?id=zm_kb&sysparm_article=KB0065246 (dostęp: 22.06.2024).

zostanfilmowcem.pl (2022). „Dlaczego aparat po 30 min przestaje nagrywać? Limit nagrywania w kamerach”, <https://zostanfilmowcem.pl/limit-czasu-nagrywania-w-aparacie/> (dostęp: 22.06.2024).

Magdalena Sipowicz, Julia Jakubowska, Igor Siekierka O przynależności do organizacji zawodowych na przykładzie STPJM

Grzeszczuk Halina (2013). „Rola tłumacza języka migowego”. Student Niepełnosprawny. Szkice i Rozprawy, 13(6), Siedlce: Wydawnictwo Naukowe UPH, s. 129–139.

Kalata-Zawłocka Aleksandra (2017). Społeczne i językowe konteksty tłumaczenia języka migowego. Warszawa: Wydawnictwo Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego.

Kalata-Zawłocka Aleksandra (red.) (2021). Tłumacz języka migowego. Kim był? Kim jest? Kim będzie? Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.

<https://doi.org/10.31338/uw.9788323554356>

Kardas Piotr (2014). „Konstytucyjne i ustawowe aspekty ochrony tajemnicy zawodowej powierzanej przedstawicielom zawodów zaufania publicznego”. Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych, 18(4), s. 5–51.

Napier Jemina, Skinner Robert, Adam Robert, Stone Christopher, Pratt Sandra, Obasi Chijioke (2021). A demographic snapshot of the profession: The 2021 Census of sign language translators & interpreters in the UK. Balderton (UK): Association of Sign Language Interpreters.

Sipowicz Magdalena (2021). „Kodeks etyczny Stowarzyszenia Tłumaczy Polskiego Języka Migowego”, [w:] P. Cupryan, T. Włodarski, A. Kleczka (red.), Jak dobrze zamówić tłumaczenie PJM: praktyczne rady i wskazówki. Kraków: Małopolski Instytut Kultury, s. 13–18.

Tomaszewski Piotr (2004). „Polski język migowy (PJM) – mity i fakty”. Poradnik Językowy, 6, s. 59–72.

Tomaszewski Piotr (2011). „Lingwistyczny opis struktury polskiego języka migowego”, [w:] I. Kurcz, H. Okuniewska (red.), Język jako przedmiot badań psychologicznych. Psycholingwistyka i neurolingwistyka. Warszawa: SWPS Academica, s. 184–238.

Aleksandra Kalata-Zawłocka To straszne słowo na „F”, czyli o sztuce dawania i przyjmowania feedbacku na temat tłumaczenia

Bijami Maryam, Hashef Seyyed H., Nejad M.S. (2013). "Peer feedback in learning English writing: Advantages and disadvantages". Journal of Studies in Education, 3(4), s. 91-97.

<https://doi.org/10.5296/jse.v3i4.4314>

Black Paul, Harrison Christine, Lee Clare, Marshall Bethan, William Dylan (2004). "Working inside the black box: Assessment for learning in the classroom". The Phi Delta Kappan, 86(1), s. 8-21.

<https://doi.org/10.1177/003172170408600105>

Boud David, Keogh Rosemary, Walker David (red.) (1985). Reflection: Turning experience into learning. London: Kogan Page.

Cao Yan (2017). "Peer and self-evaluation for cooperative learning in interpreting course". Advances in Social Science, Education and Humanities Research, 99, s. 245-247. <https://doi.org/10.2991/icsshe-17.2017.61>

Clariana Roy B., Wagner Daren, Roher-Murphy Lucia C. (2000). "Applying a connectionist description of feedback timing". Educational Technology Research and Development, 48(3), s. 5-21.

<https://doi.org/10.1007/BF02319855>

Dean Robin, Pollard Robert (2013). The Demand Control Schema: Interpreting as a practice profession. North Charleston: CreateSpace Independent Publishing Platform.

- Emmart Jackie (2015). "Sign Language Interpreters and the 'F' Word". Street Leverage, December 8, <http://streetleverage.com/2015/12/sign-language-interpreters-and-the-f-word/> (dostęp: 25.07.2024).
- Emmart Jackie (2016). "Change ahead: A New Approach to Feedback for Sign Language Interpreters". Street Leverage, November 16, https://streetleverage.com/live_presentations/change-ahead-new-approach-feedback-sign-language-interpreters/ (dostęp: 25.07.2024).
- Essary Liz (2019). "The Interpreter and the Sandwich, or: Why Feedback Is Not About Your Feelings", <https://thatinterpreter.com/> (dostęp: 25.07.2024).
- Falchikov Nancy (2005). Improving assessment through student involvement. London: Routledge-Falmer.
- Gibbs Graham (1998). Learning by doing: A guide to teaching and learning methods. London: Further Education Unit.
- Hartley Anthony, Mason Ian, Peng Gracie, Perez Isabelle (2003). Peer- and self-assessment in conference interpreter training. Centre for Languages, Linguistics and Area Studies.
- Hattie John (1999). Influences on student learning. Auckland: University of Auckland.
- Hattie John, Timperley Helen (2007). "The power of feedback". Review of Educational Research, 77(1), s. 81-112. <https://doi.org/10.3102/003465430298487>
- Holewik Katarzyna (2020). "Peer Feedback and Reflective Practice in Public Service Interpreter Training". Theory and Practice of Second Language Acquisition, 6(2), s. 133-159. <https://doi.org/10.31261/TAPSLA.7809>
- Jackman Jay M., Strober Myra H. (2003). "Fear of Feedback". Harvard Business Review, 81(4), s. 101-124.
- Jones Anja (2022) "Finding positives in the negative: How to deal with translation feedback", AJT teamajt.com (dostęp: 25.07.2024).
- Kalata-Zawłocka Aleksandra (2017). Społeczne i językowe konteksty tłumaczenia języka migowego w Polsce. Warszawa: Wydawnictwo Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego.
- Kalata-Zawłocka Aleksandra (2021). "Głusi i tłumacze PJM o tłumaczeniu języka migowego w Polsce kiedyś i dziś". Między Oryginałem a Przekładem, 4(54), s. 63-84. <https://doi.org/10.12797/MOaP.27.2021.54.04>
- Laurillard Diana (2002). Rethinking university teaching - a conversational framework for the effective use of learning technologies. London: Routledge-Falmer. <https://doi.org/10.4324/9780203304846>
- Lee Jieun (2018). "Feedback on feedback: Guiding student interpreter performance". The International Journal for Translation and Interpreting Research, 10(1), s. 152-170. <https://doi.org/10.12807/ti.110201.2018.a09>
- McFadzien Nicki (2015). "Why is effective feedback so critical in teaching and learning?". Journal of Initial Teacher Inquiry, 1, s. 16-18.
- Moser-Mercer Barbara (2000). "Simultaneous interpreting: Cognitive potential and limitations". Interpreting, 5(2), s. 83-94. <https://doi.org/10.1075/intp.5.2.03mos>

Moser-Mercer Barbara (2008). "Skill acquisition in interpreting. A human performance perspective". *The Interpreter and Translator Trainer*, 2(1), s. 1-28.

<https://doi.org/10.1080/1750399X.2008.10798764>

Nicol David, Macfarlane-Dick Debra (2006). "Formative Assessment and Self-regulated Learning: A Model and Seven Principles of Good Feedback Practice". *Studies in Higher Education*, 31(2), s. 199-218. <https://doi.org/10.1080/03075070600572090>

Porter Larry (1982). "Giving and Receiving Feedback: It Will Never Be Easy, But It Can Be Better", [w:] L. Porter, B. Mohr (red.), *NTL Reading Book for Human Relations Training*. Arlington, VA: NTL Institute, s. 14-19.

Ramaprasad Arkalgud (1983). "On the definition of feedback". *Behavioral Science*, 28(1), s. 4-13.

<https://doi.org/10.1002/bs.3830280103>

Riccardi Alessandra (2002). "Evaluation in interpretation: Macrocriteri and microcriteri", [w:] E. Hung (red.), *Teaching translation and interpreting 4: Building Bridges*. Amsterdam: John Benjamins.

<https://doi.org/10.1075/btl.42.14ric>

Russo Mariachiara (1995). "Self-evaluation: The awareness of one's own difficulties as a training tool for simultaneous interpretation". *Interpreter's Newsletter*, 6, s. 75-84.

Sadler Royce D. (1989). "Formative assessment and the design of instructional systems". *Instructional Science*, 18, s. 119-144. <https://doi.org/10.1007/BF00117714>

Shute Valerie J. (2008). "Focus on formative feedback". *Review of Educational Research*, 78(1), s. 153-189. <https://doi.org/10.3102/0034654307313795>

Stewart David (1986). "Feedback is Free". *The Power of People Skills. A Manager's Guide to Assessing and Developing Your Organization's Greatest Resource*. New York: John Wiley & Sons.

Stone Douglas, Heen Sheila (2014). *Thanks for the Feedback: The science and art of receiving feedback well (even if off base, unfair, poorly delivered, and frankly, you are not in the mood)*. New York: Viking.

Tryuk Małgorzata (2006). *Przekład ustny środowiskowy*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Wang Kenny, Han Chong (2013). "Accomplishment in the multitude of counsellors: Peer feedback in translation training". *The International Journal for Translation and Interpreting Research*, 5(2), s. 62-75. <https://doi.org/10.12807/ti.105202.2013.a05>

Witter-Merithew Anna (2001). "Feedback: A Conversation About 'The Work' Between Learners and Colleagues", niepublikowane notatki z wykładu, DO IT Center.

Wolfenden David, Davey Omoyele (2021). "The language of reflection: What your meta-language says about our practice", [w:] A. Kalata-Zawłocka, G. Dixon (red.), *Interpreter 4.0 - #Awkard: 2021 and 2022 Proceedings of the 28th and 29th efsli conferences*. Kindle Direct Publishing, s. 32-44.

Zimmerman Barry J. (2000). "Attaining self-regulation: A social cognitive perspective", [w:] M. Boekaerts, P.R. Pintrich (red.), *Handbook of self-regulation*. San Diego, CA: Academic Press, s. 13-39. <https://doi.org/10.1016/B978-012109890-2/50031-7>

Katarzyna Głozak **Rola superwizji w zawodzie tłumacza języka migowego**

Carrol Michael (2007). "Coaching Psychology Supervision", [w:] S. Palmer, A. Whybrow (red.), The handbook of Coaching psychology. Hove: Routledge, s. 37-46.

Dean Robyn K., Pollard Robert (2001). "Application of Demand-Control Theory to Sign Language Interpreting: Implications for Stress and Interpreter Training". Journal of Deaf Studies and Deaf Education, 6(1), s. 1-14. <https://doi.org/10.1093/deafed/6.1.1>

Dewey John (1933). How we think. Boston, MA: D.C. Heath & Co Publishers.

Dewey John (1938). Experience and Education. New York: McMillan Company.

Hetherington Ali (2012). "Supervision and the Interpreting Profession: Support and Accountability Through Reflective Practice". International Journal of Interpreter Education, 4(1), s. 46-57.

Hobbs Patrick (2013). "What is Supervision?", https://simplerwealth.com/Simpler_Wealth/Supervision_files/What%20is%20Supervision.pdf (dostęp: 28.06.2024).

Johnson Jeffrey V. (1989). "Control, collectivity and the psychosocial work environment", [w:] S.L. Sauter, J.J. Hurrell Jr, C.L. Cooper (red.), Job control and worker health. Chichester: John Wiley & Sons, s. 55-74.

Johnson Jeffrey V. (1996). "Conceptual and methodological developments in occupational stress research. An introduction to state-of-the-art reviews". Journal of Occupational Health Psychology, 1(1), s. 6-8. <https://doi.org/10.1037//1076-8998.1.1.6>

Johnson Jeffrey V., Hall Ellen M. (1996). "Dialectic between conceptual and causal enquiry in psychosocial work-environment research". Journal of Occupational Health Psychology, 1(4), s. 362-374. <https://doi.org/10.1037/1076-8998.1.4.362>

Johnson Jeffrey V., Hall Ellen M., Stewart Walter, Fredlund Peeter, Theorell Töres (1991). "Combined exposure to adverse work organization factors and cardiovascular disease: Towards a life-course perspective", [w:] L.D. Fechter (red.), Proceedings of the 4th International Conference on the Combined Effects of Environmental Factors. Baltimore: Johns Hopkins University Press, s. 55-62.

Karasek Robert (1979). "Job Demands, Job Decision Latitude, and Mental Strain: Implications for Job Redesign". Administrative Science Quarterly, 24(2), s. 285-308. <https://doi.org/10.2307/2392498>

Napper Rosemary, Newton Trudi (2007). "The Bigger Picture: supervision as an educational framework for all fields". Transactional Analysis Journal, 37, s. 150-158. <https://doi.org/10.1177/036215370703700208>

Wolfenden David (2023). Metoda "reflective practice" w pracy tłumacza, <https://fb.watch/rETQ8e8UmB/> (dostęp: 18.04.2024).

Michał Koziol Kształcenie ustawiczne w zawodzie tłumacza języka migowego. Studium polskiego przypadku

Albin Joanna (2013). "Kształcenie tłumaczy a samokształcenie, czyli o poszukiwaniu metod wykorzystania w dydaktyce doświadczeń zawodowych tłumaczy". *Między Oryginałem a Przekładem*, 19/20, s. 47-66. <https://doi.org/10.12797/MOaP.19.2013.19-20.05>

Biernacka Agnieszka, Kalata-Zawłocka Aleksandra (2021). "One Ethics for All? A Comparative Study of the Polish Codes of Ethics for Spoken and Signed Language Interpreters", [w:] R. Moratto, D. Li (red.), *Global Insights into Public Service Interpreting*. London: Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003197027-3>

Christoffels Ingrid K., Groot Anette M.B. de (2005). "Simultaneous Interpreting: A Cognitive Perspective", [w:] J.F. Kroll, A.M.B. de Groot (red.), *Handbook of Bilingualism*. New York: Oxford University Press, s. 454-479. <https://doi.org/10.1093/oso/9780195151770.003.0026>

Dean Robyn K., Pollard Robert Q. (2001). "Application of Demand-Control Theory to Sign Language Interpreting: Implications for Stress and Interpreter Training". *Journal of Deaf Studies and Deaf Education*, 6(1), s. 1-14. <https://doi.org/10.1093/deafed/6.1.1>

English Margie, Nicodemus Brenda, Hunt Danielle I.J., Kennedy Stephen, McGough McKenna (2021). "From Interpreting Student to Deaf Interpreter: A Case Study of Vocational Identity Development". *Journal of Interpretation*, 29(1), s. 1-25.

Florczak Jacek (2013). *Tłumaczenia symultaniczne i konsekutywne: Teoria i praktyka*. Warszawa: C.H. Beck.

Gumul Ewa (2021). "Reporting stress in simultaneous interpreting. The analysis of trainee interpreters' retrospective reports and outputs". *Onomázein: Revista de Lingüística Filología y Traducción*, 8, s. 16-42.

Kalata-Zawłocka Aleksandra (2021). "Głusi i tłumacze PJM o tłumaczeniu języka migowego w Polsce kiedyś i dziś". *Między Oryginałem a Przekładem*, 4(54), 63-84. <https://doi.org/10.12797/MOaP.27.2021.54.04>

Kalata-Zawłocka Aleksandra, Koziol Michał (w druku). "A Professional Paradox: The (Un)equal Balance of the Rights and Duties of Signed Language Interpreters in Poland", [w:] M. Hatzopoulou (red.), *Right. Right? - Proceedings of the 30th efsli conference, 16th-17th September, Thessaloniki, 2023* (w druku).

Korpál Paweł (2016). "Kompetencje tłumacza ustnego", [w:] B. Whyatt, Z. Nadstoga, A. Chmiel, P. Korpál, T. Kościuczuk, I. Mazur, M. Perdek, K. Stachowiak, M. Turski, M. Tymczyńska, O. Witczak, *Tłumacz: Praktyczne aspekty zawodu*. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM, s. 151-166.

Kovacs-Houlihan Marika (2018). "The Ingredients Necessary to Become a Favorite Interpreter", [w:] T.K. Holcomb, D.H. Smith (red.), *Deaf Eyes on Interpreting*. Washington, DC: Gallaudet University Press. <https://doi.org/10.2307/j.ctv2rh28rm.24>

Kruk-Junger Katarzyna (2009). "Czy wystarczy rozumieć, by tłumaczyć? Czyli w poszukiwaniu idealnego tłumacza ustnego". *Studia Iberystyczne*, 8, s. 355-364.

Lankiewicz Hadrian, Wąsikiewicz-Firlej Emilia (2015). "Wiedza profesjonalna jako atrybut tłumacza: Implikacje dla edukacji translatorycznej". Roczniki Humanistyczne, 63(10), s. 91-108.

<https://doi.org/10.18290/rh.2015.63.10-5>

Lee Robert G., Winston Betsy, Monikowski Christine, Wiesman Lynne (2018). "Face to Face vs. Screen to Screen: Re-Envisioning Online Continuing Professional Development for Interpreters", [w:] Conference of Interpreter Trainers 2018 Biennial Conference - Reaching New Heights in Interpreter Education: Mentoring, Teaching, and Leadership. Salt Lake City, UT.

Llewellyn-Jones Peter (2019). "Technology and sign language interpreting", [w:] M. O'Hagan (red.), The Routledge Handbook of Translation and Technology. New York: Routledge.

<https://doi.org/10.4324/9781315311258-17>

McDermid Campbell (2017). "The Dialectic of Second-Language Learning: On Becoming an ASL-English Interpreter". Sign Language Studies, 17(4), s. 450-480. <https://doi.org/10.1353/sls.2017.0014>

Napier Jemina, Skinner Robert, Braun Sabine (red.) (2018). Here or there: Research on Interpreting Via Video Link. Washington, DC: Gallaudet University Press. <https://doi.org/10.2307/j.ctv2rh2bs3>

Tomaszkiewicz Teresa (2013). "Profesjonalizm, wierność, bezstronność: podstawowe wymagania stawiane tłumaczom zawodowym?". Studia Germanica Posnaniensia, 33, s. 147-156.

<https://doi.org/10.14746/sgp.2013.33.13>

Wang Jihong (2021). Simultaneous Interpreting from a Signed Language into a Spoken Language: Quality, Cognitive Overload, and Strategies. New York: Routledge.

<https://doi.org/10.4324/9780367815769>

Paulina Zemlik Czego tłumacz uczy się dzięki literaturze (o) Głuchych

Gentile Adolfo, Ozolins Uldis, Vasilakakos Mary (1996). Liaison Interpreting: A Handbook. Melbourne: Melbourne University Press.

Goc Anna (2022). Głusza. Warszawa: Dowody. Komisja Ekspertów ds. Osób Głuchych działająca przy Rzeczniku Praw Obywatelskich (2020). Osoby Głuche w Polsce 2020. Wyzwania i Rekomendacje, <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/osoby-gluche-w-polsce-2020-wyzwania-i-rekomendacje> (dostęp: 15.12.2024).

Mugnier Saskia (2006). „Le bilinguisme des enfants sourds: de quelques freins aux possibles moteurs”. Glottopol. Revue de sociolinguistique en ligne, 7, s. 144-159.

Teksty źródłowe

Bollag Fiona (2009). Wyszłam z krainy ciszy. Historia głuchoniemej dziewczyny, która odzyskała słuch, przeł. M. Dutkiewicz. Warszawa: Klub dla Ciebie.

Carlin John (1847). „The Mute’s Lament”. American Annals of the Deaf and Dumb, 1(1), s. 15-16, <https://muse.jhu.edu/article/860050/pdf> (dostęp: 29.05.2024).

Dickens Charles (1865/2017). Doctor Marigold. Scotts Valley, CA: Createspace Independent Publishing Platform.

Herring Wright Mary (1999). Sounds Like Home: Growing Up Black and Deaf in the South. Washington, DC: Gallaudet University Press.

Hugo Wiktor (1831/2009). Notre-Dame de Paris / Katedra Maryi Panny w Paryżu, przeł. A. Szumańska-Gross. Warszawa: Biblioteka Gazety Wyborczej, XIX wiek, t. 1.

Kitto John (1845/2014). The Lost Senses: Deafness And Blindness. Whitefish, MT: Literary Licensing, LLC.

Labroit Emmanuelle (1993). Le Cri de la mouette. Paris: Pocket.

Lane Harlan (1989). When the Mind Hears: A History of the Deaf. New York: Vintage Books.

Matlin Marlee (2010). I' ll Scream Later. New York: Gallery Books.

Maupassant Henry Rene Albert Guy de (~1903/2018). Contes de la becasse. Paryż: J'ai Lu.

Musset Alfred de (1844/2020). Pierre Et Camille. London: Forgotten Books.

Panara Robert (1997). Lip Service, <https://heartdeaf.com/english-literature/> (dostęp: 29.05.2024).

Salonen Juhana (2021). I sign, therefore I am. Norderstedt: Books on Demand.

Spradley Thomas S., Spradley James P. (1985). Deaf like me. Washington, DC: Gallaudet University Press.

Turgieniew Iwan (1854/1951). Mumu i inne opowiadania, przeł. P. Hertz. Warszawa: Książka i Wiedza.

Wright David (1969). Deafness: A Personal Account. London: Faber & Faber.